

УДК 330.338.2

*Кіку Я. М. здобувач першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти,
освітня програма «Публічне управління
та адміністрування»
Науковий керівник: Дергач А. В.
к. держ. упр., доцент
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м.Київ, Україна)*

ІНСТРУМЕНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНКЛЮЗІЇ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ ДЛЯ ПІДТРИМКИ МОЛОДІ

У сучасному світі молодь часто стикається з численними викликами – від глобальних криз до локальних соціально-економічних проблем. Особливо вразливими є молоді люди з інвалідністю, представники національних меншин, внутрішньо переміщені особи, молодь з малозабезпечених сімей. В умовах таких викликів важливо не лише задекларувати принципи рівності, а й реалізовувати конкретні інструменти інклюзії, що забезпечують реальну участь молоді в суспільному, економічному та культурному житті.

До основних інструментів забезпечення інклюзії в умовах сучасних викликів, перш за все, відносяться освітні, соціальні, психологічні, політичні, правові, технологічні та культурні і медіа-інструменти. Коротко розглянемо кожний з них.

Освітні інструменти інклюзії поділяються на:

- інклюзивну освіту: впровадження адаптивних програм, індивідуальних планів навчання, використання універсального дизайну в навчальних закладах;
- цифрову доступність: створення онлайн-платформ, курсів та ресурсів, доступних для молоді з різними потребами;
- підготовку педагогів: навчання викладачів роботі з інклюзивними групами та принципам антидискримінації.

До соціальних та психологічних інструментів відноситься психологічна та психосоціальна підтримка, а також платформи для самовираження. Психосоціальна підтримка – це доступ до безкоштовної психологічної

допомоги, особливо для молоді, що пережила травму, наприклад, переселенці або жертви насильства. Психосоціальна підтримка: виражається у доступі до безкоштовної психологічної допомоги, особливо для молоді, що пережила травму, наприклад, переселенці або жертви насильства. Щодо платформ для самовираження, то мова йде про створення просторів, де молодь може безпечно ділитися своїми ідеями, думками та проблемами. Це можуть бути молодіжні ради, хаби, онлайн-форуми тощо.

Розглядаючи політичні та правові інструменти, звернемо увагу на стан законодавчого забезпечення рівності, а саме, прийняття законів, що гарантують захист прав молоді, особливо з числа вразливих груп; молодіжну участь у прийнятті рішень, тобто акцент повинен бути на інституціоналізації механізмів, що дозволяють молоді брати участь у формуванні політики, наприклад, молодіжні парламенти або дорадчі ради при органах влади та наявність грантових програм та різноманітних ініціатив підтримки, таких як державне та міжнародне фінансування проєктів, спрямованих на соціальну інтеграцію молоді.

Наступними інструментами є технологічні інструменти. До них відносяться цифрові додатки для комунікації (платформи для інклюзивної взаємодії, підтримки, обміну досвідом, наприклад, застосунки з елементами штучного інтелекту для молоді з вадами мовлення чи слуху) та онлайн-консультації та сервіси (телемедицина, онлайн-освіта, дистанційна профорієнтація).

Останніми в нашому переліку є культурні та медіа-інструменти:

- кампанії з підвищення обізнаності: інформаційні ініціативи щодо прав молоді та важливості інклюзії;
- історії успіху: просування позитивних прикладів самореалізації молодих людей із вразливих груп;
- культурні події: фестивалі, виставки, кінопокази, що представляють інклюзивну тематику.

Отже, забезпечення інклюзії молоді – це не лише питання справедливості, а й стратегія сталого розвитку суспільства. Сучасні виклики вимагають комплексного підходу, міжсекторальної співпраці та залучення самої молоді до формування рішень. Інклюзія – це не про «допомогу з жалю», а про створення рівних умов для гідного життя кожної молодої людини.

Список використаних джерел:

1. Про освіту: Закон України від 05 вересня 2017 р. № 2145-VIII. *Офіційний сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 18.03.2025).
2. Національна стратегія розвитку інклюзивної освіти в Україні на 2020–2030 роки (проєкт): МОН України, 2020. 35 с.
3. Інклюзія молоді: огляд практик та рекомендацій. UNICEF: офіційний веб-сайт. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/> (дата звернення: 18.03.2025).

4. Recommendation of the Committee of Ministers to member States on the access of young people from disadvantaged neighbourhoods to social rights. Париж. 2015. URL: <https://rm.coe.int/16807023e0> (дата звернення: 18.03.2025).

5. European Youth Forum. Inclusion A to Z: A guide for ensuring youth participation is inclusive. URL: <https://www.youthforum.org/> (дата звернення: 18.03.2025).

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Факультет аграрного менеджменту
(кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту)
Гуманітарно-педагогічний факультет
(кафедри соціальної роботи та реабілітації)
Purdue University (USA)
Fater Academy of India (India)
Національний університет «Запорізька політехніка»
НТУ «Дніпровська політехніка»**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, АСПІРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
«РОЛЬ МОЛОДИ У РОЗВИТКУ АПК УКРАЇНИ»**

**15-16 квітня 2025 р.
Київ, онлайн, Zoom**

Роль молоді у розвитку АПК України [Електронний ресурс]: зб. матеріалів ІХ міжнар. наук.-практ. конф. (15-16 квітня 2025 р.). Київ: НУБіП України, 2025. 362 с. PDF-формат; мережеве видання; інституційний репозитарій.

**КОНФЕРЕНЦІЯ ПРОВЕДЕНА В РАМКАХ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПРОЄКТУ
МОДУЛЬ ЖАНА МОНЕ «ПРАКТИКИ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ
ІНКЛЮЗІЇ В ЄС» ЗА ПІДТРИМКИ ЕРАЗМУС+,
101127466 – EPSEI – ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

*Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету аграрного менеджменту
(протокол № 11 від 19 травня 2025 року)*

Збірник укладено за матеріалами ІХ міжнародної науково-практичної конференції «Роль молоді у розвитку АПК України». Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції.

Видання розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

The collection is based on the materials of the V International Scientific and Practical Conference "The Role of Youth in the Development of AIC of Ukraine", conducted by the Faculty of Agrarian Management and the Faculty of Humanities and Education of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. The content of the sections is synchronized with the main directions of the conference.

The publication is designed for scientists, teachers, graduate students, students.

Редакційна колегія:

Шинкарук Л.В., д. екон. наук, проф., член-кореспондент НАН України (голова);
Деліні М.М., д. екон. наук, професор; Прушківська Е. В., д. екон. наук, професор;
Сопівник І.В., д. пед. наук, доцент, завідувач кафедри соціальної роботи та реабілітації;
Супрун Д.М., д. пед. наук, професор; Осадченко І.І., д. пед. наук, професор;
Власенко Т.О, к. екон. наук, доцент, звідувач кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту;
Алексєєва К.А., к.наук з держ. упр., доцент; Гаврилюк В.П. к.екон. наук, доцент;
Дергач А.В., к.наук з держ. упр., доцент; Лобунець Т.В., к. екон. наук, доцент;
Чемодуров О.М., к. екон. наук, доцент; Юзба В.О. к. екон. наук, доцент;
Прохорчук О.М., к. пед. наук, доцент; Тілікіна Н.В., к. екон.наук, доцент;
Мовчун С.В., к.екон.наук; Власенко К.О., к.пед.наук; Голєва М.С., PhD, асистент;
Будегай В.А., асистент; Кендус Д.І., асистент.

Тези доповідей подано в авторській редакції.

Автори відповідають за достовірність викладеного матеріалу,
за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.

Передруковувати опубліковані в збірнику матеріали
дозволяється тільки за згодою авторів

© НУБіП України,
2025 © Автори, 2025